

STANOVISKO 02/2026
(podle čl. 322 odst. 1 SFEU)

CS

**k návrhu nařízení
Evropského parlamentu
a Rady, kterým se zavádí
rámcový program
pro výzkum a inovace
Horizont Evropa
na období 2028–2034 a
stanoví pravidla pro
účast a šíření výsledků a
zrušuje nařízení (EU)
2021/695**

[COM(2025) 543 final]

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

*Rozpočet EU
na období 2028–2034*

Obsah

Body

01–11 | **Úvod**

01–11 | **Proč vydáváme toto stanovisko**

01–03 | Právní základ

04–11 | Souvislosti

12–56 | **Hlavní sdělení**

13–15 | **Přidaná hodnota EU**

16–24 | **Sladění cílů v oblasti výdajů s celoevropskými politickými prioritami**

25 | **Rozpočtová flexibilita**

26–44 | **Zjednodušení programu a postupů**

26–28 | Jednotný soubor pravidel a další procesní zjednodušení

29–30 | Pracovní programy

31–36 | Mechanismy financování

37 | Lhůta pro udělení grantu

38–40 | Zadávání veřejných zakázek včetně veřejných zakázek v předobchodní fázi

41–43 | Přímé a nepřímé řízení (včetně partnerství)

44 | Programový výbor

45–47 | **Výkonnostní rámec**

48–51 | **Dodržování předpisů, řádné finanční řízení, transparentnost, vyvozování odpovědnosti a sledovatelnost výdajů**

52–56 | **Náš kontrolní mandát**

57–65 | **Konkrétní připomínky**

Přílohy

Příloha I – Seznam publikací Účetního dvora, na které v tomto stanovisku odkazujeme

Příloha II – Obecné informace

Příloha III – Společné podniky a výkonné agentury v rozpočtovém období EU 2021–2027

Zkratky

Glosář

Úvod

Proč vydáváme toto stanovisko

Právní základ

- 01** Toto stanovisko se vydává podle čl. 322 odst. 1 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který je právním základem pro přijímání finančních pravidel EU, včetně pravidel pro sestavování a plnění rozpočtu EU.
- 02** Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa na období 2028–2034 a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušuje nařízení (EU) 2021/695 (COM(2025) 543 final), přijala Evropská komise dne 16. července 2025. Dne 28. července 2025 byla vydána oprava (COM(2025)543 final/2). Evropský účetní dvůr (EÚD) byl formálně vyzván, aby k návrhu vypracoval připomínky – dne 25. září 2025 Radou a dne 6. listopadu 2025 Evropským parlamentem.
- 03** V souladu s naším institucionálním mandátem předkládáme toto stanovisko, které má sloužit jako podklad pro legislativní proces, a to prostřednictvím připomínek ke koncepci, finančnímu plnění, kontrolnímu prostředí a možným rizikům navrhovaného programu. V *příloze I* jsou uvedeny publikace Účetního dvora, které sloužily jako informační prameny tohoto stanoviska.

Souvislosti

- 04** Základem budoucí prosperity Evropy jsou konkurenceschopnost, inovace a výzkum. Ty jsou podmíněny investicemi do vědy, technologií a průmyslu, které podpoří udržitelný růst, povedou k vytváření kvalitních pracovních míst a posílení globálního postavení EU.
- 05** Horizont Evropa je stěžejním programem EU na podporu výzkumu a inovací. Navrhované nové nařízení by prodloužilo program Horizont Evropa do dalšího víceletého období (2028–2034) jako 10. rámcový program pro výzkum a inovace. Jeho celkovým cílem, uvedeným v článku 3 návrhu, je posílit konkurenceschopnost EU, její vědeckotechnickou základnu a řešit globální výzvy na základě excelentního výzkumu a inovací. Podle článku 18 návrhu je cílem **Evropského výzkumného prostoru (EVP)** „vytvořit jednotný trh bez hranic pro výzkum, inovace a technologie v celé EU, na kterém se volně pohybují výzkumní pracovníci, vědecké poznatky a technologie“. Komise považuje program za klíčový nástroj pro „naplnění politických ambicí vytyčených v Komisi předloženém návrhu příštího dlouhodobého rozpočtu EU (2028–2034) a politických priorit na období 2024–2029, jak jsou uvedeny v **politických směrech předsedkyně von der Leyenové**“.
- 06** V **příloze II** jsou uvedeny obecné informace o navrhovaném programu Horizont Evropa, včetně jeho pilířů a souvisejících specifických cílů, rozpočtového krytí a dodatečných příspěvků, způsobu řízení a forem financování, které bude nabízet.
- 07** Jak je znázorněno na **obrázku 1**, návrh se skládá ze čtyř pilířů.

Obrázek 1 – Struktura nového programu Horizont Evropa

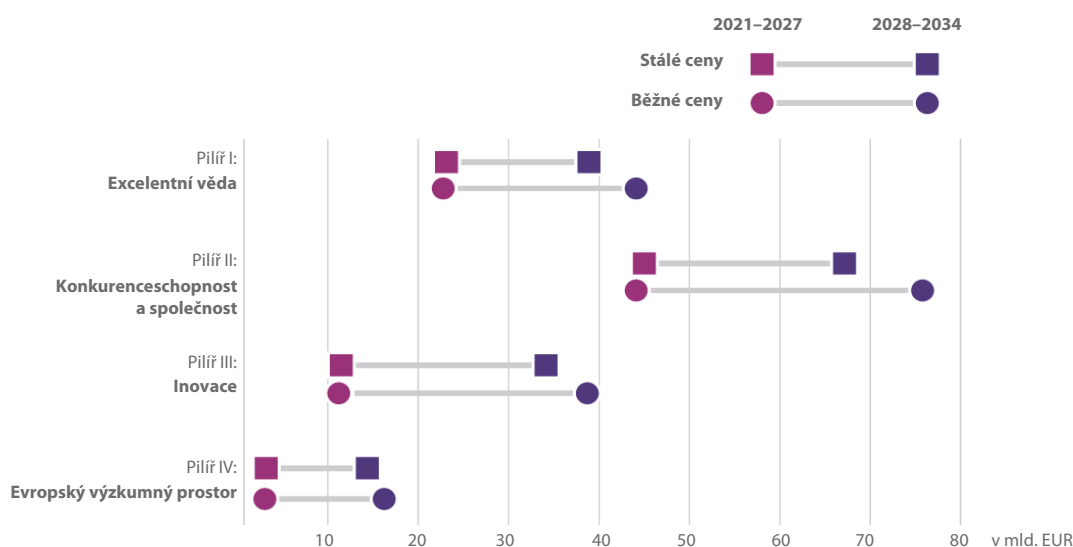

¹ v souladu s činnostmi prováděnými v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost

Zdroj: prezentace GŘ BUDG. © Evropská unie, 1995–2026.

08 Pro období 2028–2034 Komise navrhuje navýšit rozpočet programu Horizont Evropa na 175 miliard EUR (154,9 miliardy EUR v cenách roku 2025) a posílit sladění programu s horizontálními prioritami EU, jako je oblast klimatu, digitální transformace a otevřená věda. To by znamenalo významné zvýšení ve srovnání s částkou 87,7 miliardy EUR (89,4 miliardy EUR v cenách roku 2025), která byla přidělena na stávající program Horizont Evropa. Největšího zvýšení by se dočkal pilíř IV týkající se EVP, a to z přibližně 3,1 miliardy EUR (3,2 miliardy EUR v cenách roku 2025) na přibližně 16,3 miliardy EUR (14,4 miliardy EUR v cenách roku 2025), včetně složky výzkumné a technologické infrastruktury, která podle současného programu patří do pilíře I. V návrhu je uvedeno pouze rozčlenění finančních prostředků pro pilíř II, nikoli však pro ostatní tři pilíře. Na [obrázku 2](#) je srovnání přidělu z rozpočtu programu Horizont Evropa na období 2021–2027 s přidělem na období 2028–2034 v běžných a stálých (2025) cenách. Součástí programu Horizont Evropa na období 2021–2027 byl i rozpočet ve výši 6,4 miliardy EUR (6,5 miliardy EUR v cenách roku 2025) na horizontální podpůrné výdaje nepřidělené podle pilířů a rovněž 5,1 miliardy EUR dodatečné nevratné podpory z nástroje NGEU.

Obrázek 2 – Přidělené rozpočtové prostředky na program Horizont Evropa – porovnání období 2021–2027 a 2028–2034

Pozn.: údaje jsou vyjádřeny v běžných a stálých (2025) cenách. Zatímco pilíř IV je nový, Evropský výzkumný prostor byl již zahrnut do jiných rozpočtových oblastí v rámci 9. RP a předchozích rámcových programů.

Zdroj: COM(2025)543 final/2, článek 6, a nařízení (EU) 2021/695, článek 12.

- 09** Cílem návrhu je strategičtější vynakládání prostředků EU prostřednictvím jasnějších pravidel a transparentnějších postupů. Jeho záměrem je vytvořit pobídky pro členské státy, neziskový a soukromý sektor, aby zvýšily investice, a dosáhly tak cíle, kterým je zajištění investic do výzkumu a vývoje ve výši 3 % HDP EU ze strany členských států. Program Horizont Evropa by se také intenzivně zaměřoval na řešení společenských výzev, podporu strategických technologií a posilování EVP. Celkově má návrh za cíl zajistit kontinuitu plánování, neboť by zachoval program Horizont Evropa jako jediný „samostatný“ režim financování, i když se změnami, pokud jde o správu, řízení založené na výkonnosti či mechanismy plnění.
- 10** Tento návrh úzce souvisí s návrhem nařízení o zřízení Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF), k němuž jsme vydali samostatné stanovisko (viz stanovisko 01/2026). Společně pak mají za cíl zajistit „plynulý tok od základního výzkumu přes aplikovaný výzkum až po startupy a scaleupy“ (důvodová zpráva k návrhu). V tomto ohledu by v zájmu komplexního pochopení měla být naše stanoviska k programu Horizont Evropa a k ECF čtena souběžně.
- 11** Oba tyto legislativní návrhy má doplňovat jednotný akt o založení všech společných podniků EU, který by vyjasňoval vazbu mezi společnými podniky, programem Horizont Evropa a fondem ECF.

Hlavní sdělení

12 Ve stanovisku uvádíme několik hlavních sdělení. Jejich souhrn je uveden v **rámečku 1** níže a dále jsou rozvedena v následujících podkapitolách.

Rámeček 1

Hlavní sdělení ve zkratce

- **Přidaná hodnota EU:** definice přidané hodnoty EU není obsažena ani v platných právních předpisech EU, ani v samotném znění návrhu. Znovu opakujeme svůj postoj, že pro optimální využití finančních prostředků EU by bylo přínosné, kdyby se ve veřejné diskusi a rozhodování uplatňovala společná definice přidané hodnoty EU (body **13–15**).
- **Sladění cílů v oblasti výdajů s celoevropskými politickými prioritami:** Návrh obsahuje četné přímé a nepřímé odkazy na průřezové priority EU, pro něž ale ani Komise, ani členské státy nemají komplexní a spolehlivé údaje o využívání finančních prostředků EU, a návrh tento významný nedostatek neřeší. Návrh by měl dále také dále vyjasnit, jak bude zásada excelence uplatněna ve všech čtyřech pilířích, zejména s ohledem na skutečnost, že v pilíři II a III, které dohromady představují přibližně 114,7 miliardy EUR, tj. přibližně 65 % celkového rozpočtu, není tato zásada výslovně uvedena (body **16–24**).
- **Zjednodušení programu a postupů:** Návrh by měl vyjasnit, jaký užitek budou mít ze zjednodušení příjemci provádějící výzkumné a inovační projekty financované EU. Návrhu by rovněž prospělo, kdyby obsahoval další odůvodnění toho, které nákladové modely by byly pro daný typ akcí nevhodnější. Zdůrazňujeme také potřebu pokynů Komise k zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi (body **26–44**).

- **Výkonnostní rámec:** Konstatujeme, že většina ukazatelů uvedených v příloze I navrhovaného výkonnostního rámce se vztahuje spíše k výstupům než k výsledkům nebo dopadům, a že tyto ukazatele nejsou tedy pro hodnocení výkonnosti dostatečné. Rovněž konstatujeme, že navrhované ukazatele by neumožňovaly snadno shromažďovat údaje specifické pro jednotlivé příjemce. Jak jsme navíc upozornili ve [výroční zprávě za rok 2023](#), zvláštní pozornost je třeba věnovat spolehlivosti údajů. Navrhujeme také, aby povinnosti Komise vypracovat zprávu o provádění programu během programového období a provést následné hodnocení byly kodifikovány v nařízení (body [45–47](#)).
- **Dodržování předpisů, transparentnost, vyvozování odpovědnosti a sledovatelnost:** Výzkum je z hlediska výdajů vysoce rizikovou oblastí a navzdory zavedeným zjednodušujícím opatřením zde zůstává chybovost vysoká. I když financování ve formě jednorázových částek může umožnit soustředit se více na výsledky a zároveň omezit administrativní zátěž, je důležité zároveň zajistit uspokojivou úroveň dodržování předpisů, řádné finanční řízení, transparentnost, vyvozování odpovědnosti a sledovatelnost způsobu, jakým jsou finanční prostředky vynakládány (body [48–51](#)).
- **Práva EÚD na provádění auditu:** provádění programu Horizont Evropa probíhá prostřednictvím přímého nebo nepřímého řízení. Účetní dvůr má proto plné právo kontrolovat všechny formy financování výzkumu a inovací. Žádáme Komisi, aby ve všech dohodách uzavřených mezi příjemci a třetími stranami zajistila naše práva na provádění auditu (body [52–56](#)).

Přidaná hodnota EU

- 13** Pojem přidané hodnoty EU je zmiňován pouze v důvodové zprávě k návrhu, v bodě 1.5.2 legislativního finančního a digitálního výkazu a ve dvou bodech odůvodnění (2. a 30. bod odůvodnění) navrhovaného nařízení. Popisuje se nejčastěji jako schopnost EU dosáhnout výsledků, kterých členské státy nemohou dosáhnout samy, a to díky většímu rozsahu, přeshraniční spolupráci a strategickému zaměření.
- 14** Jak jsme již uvedli v [přezkumu 03/2025](#), domníváme se, že má-li být koncepce přidané hodnoty EU plně účinná, měly by ji všechny orgány EU chápat stejným způsobem a měla by být formulována v příslušném politickém prohlášení nebo v právních předpisech EU. Jinými slovy, přidanou hodnotu EU lze účinně měřit pouze tehdy, je-li jasně definována a důsledně uplatňována. V únoru 2025 Komise ve svém sdělení nazvaném *Cesta k příštímu víceletému finančnímu rámci* uvedla, že budoucí rozpočet EU by se měl zaměřovat na společné výzvy, u nichž výdaje na evropské úrovni přinášejí nejvyšší přidanou hodnotu EU. Konstatujeme však, že definici pojmu přidané hodnoty EU neobsahuje ani současný právní rámec EU, ani návrhy Komise pro příští víceletý finanční rámec. Připomínáme rovněž, že

v [přezkumu 03/2025](#) jsme konstatovali, že Komise dosud neprovedla posouzení přidané hodnoty EU u stávajících programů na období 2021–2027.

- 15** Celkově se domníváme, jak jsme již uvedli v [informačním dokumentu z roku 2018](#), že by veřejné rozpravě a rozhodování o příštím VFR prospělo, kdyby byla tato definice schválena a uplatňována před zahájením jednání o návrzích VFR na období po roce 2027 a jejich přijetím. Chybějící definice přidané hodnoty je i nadále problematická, a proto její význam pro stávající návrh znovu zdůrazňujeme.

Sladění cílů v oblasti výdajů s celoevropskými politickými prioritami

- 16** V důvodové zprávě jsou nastíněny [klíčové priority EU](#), které vymezují rozpočtový a politický kontext, v němž je návrh předkládán. Jedna z uvedených priorit se týká posílení výzkumu a inovací.
- 17** Vytvoření „prosperující a konkurenceschopné Evropy“ odpovídá také jedné z priorit strategické agendy EU na období 2024/2029, která zahrnuje „podporu prostředí příznivého pro inovace a podnikání“ a „posílení konkurenceschopnosti EU“ v souladu se pilířem III a „společný postup“ v souladu se pilířem IV návrhu.
- 18** V této souvislosti, jak je uvedeno v čl. 3 odst. 2 návrhu, je jedním ze specifických cílů sladit unijní, národní a regionální priority, aby vznikl celoevropský výzkumný a inovační ekosystém. Dalším specifickým cílem je snížit národní a regionální rozdíly mezi výzkumnými a inovačními kapacitami, dovednostmi a talentem s cílem posílit inovační ekosystémy.
- 19** Celoevropského cíle se týká především čtvrtý pilíř, který by byl pro programové období 10. RP nový (v současné době se struktura programu Horizont Evropa opírá o tři pilíře). Pilíř IV se zaměřuje Evropský výzkumný prostor (EVP), koncept zavedený v roce 2000 s cílem vytvořit jednotný prostor bez hranic pro výzkum, inovace a technologie v rámci Evropské unie. Návrh hovoří zejména o „provádění konkrétní[ch] opatření na podporu budování kapacit v zemích rozšiřování účasti a posilov[ání] kooperativní[ch] vaz[eb] napříč Uníí, čímž se zvýší výzkumná a inovační kapacita v zemích rozšiřování účasti a v zemích procházejících transformací“ (20. bod odůvodnění). Téměř 5,5 miliardy EUR z 16,3 miliardy EUR by bylo vyčleněno na rozšiřování účasti a šíření excelence (článek 6).
- 20** Ve [zvláštní zprávě 15/2022](#) jsme Komisi doporučili, aby pečlivě sledovala „míru účasti na opatřeních na rozšíření účasti v rámci programu Horizont Evropa a v případě, že se objeví přetrvávající významná nerovnováha, [aby zavedla] opatření k dosažení širší účasti“. To by

pomohlo podpořit vyváženější účast ve výzkumu a inovacích, a tím naplnit cíl programu Horizont Evropa, kterým je podpora excelence v celé Unii.

- 21** Konstatujeme, že od roku 2030 by podpora pro země rozšiřování účasti měla být podmíněna meziročním nárůstem vnitrostátních veřejných výdajů na výzkum a vývoj (čl. 19 odst. 7). Jedním ze specifických cílů návrhu je totiž to, aby všechny členské státy vynakládaly 3 % HDP EU na výzkum a vývoj, čímž se znovu potvrdí cíl EU v oblasti investic do výzkumu a vývoje, který [platí od přijetí Lisabonské smlouvy](#). Hodnocení investic a reforem členských států v oblasti výzkumu a inovací by pak probíhalo prostřednictvím evropského semestru, který slouží jako rámec pro koordinaci hospodářské, rozpočtové, zaměstnanecké a sociální politiky EU.
- 22** Domníváme se, že v návrhu by mělo být dále upřesněno, jak by tento mechanismus přinesl udržitelné zvýšení financování veřejného výzkumu a budování institucionálních kapacit v členských státech, které nedosahují cíle 3 %. Komise by také měla upřesnit, jak bude u zemí rozšiřování účasti posuzovat, že získají přístup k opatřením pro budování kapacit, který bude od roku 2030 omezen pouze na „ty země [...], které v posledním známém roce zvýšily své reálné výdaje na veřejné investice“ (čl. 19 odst. 7). Komise by přitom mohla blíže vymezit pojem „veřejné investice“.
- 23** Návrh navíc obsahuje řadu přímých i nepřímých odkazů na průřezové priority EU, jako jsou klima, biologická rozmanitost, rovnost žen a mužů a cíle udržitelného rozvoje (viz např. 4., 24. a 25. bod odůvodnění). K těm by se mělo systematicky přihlížet při koncipování, přípravě, provádění a hodnocení každého výdajového programu. Jak jsme však již dříve uvedli, mimo jiné ve [zvláštní zprávě 25/2024](#), Komise ani členské státy nemají k dispozici komplexní a spolehlivé údaje o využívání finančních prostředků EU na specifické cíle. Podle našeho názoru návrh tento významný nedostatek neřeší.
- 24** V návrhu se stanoví, že financování výzkumu a inovací EU bude založeno na hledisku excelence (čl. 3 odst. 1). Kritéria pro udělení grantu zohledňují také potenciální dopad a účinnost aspektů provádění (článek 25). V návrhu by mělo být výslovněji stanoveno, že financování v rámci programu Horizont Evropa bude založeno na hlediscích zásady excelence či kvality navrhovaných opatření, jejich očekávaného dopadu (například potenciálu společenského přínosu a rozsahu a udržitelnosti navrhovaných opatření) či hlediscích souvisejících s jejich prováděním. Návrh by měl dále také dále vyjasnit, jak bude zásada excelence zajištěna ve všech čtyřech pilířích, zejména s ohledem na skutečnost, že ve druhém a třetím pilíři, které dohromady představují přibližně 114,66 miliardy EUR, tj. přibližně 65 % celkového rozpočtu, nebude podle článku 6 tato zásada výslovně uvedena.

Rozpočtová flexibilita

- 25** Cílem návrhu Komise je zvýšit rozpočtovou flexibilitu tím, že rozpočet programu Horizont Evropa má být stanoven jako celek, avšak finanční krytí pro jednotlivé pilíře má být pouze orientační (článek 6 návrhu). Tento přiděl se pak v průběhu provádění programu upravuje v rámci ročního rozpočtového procesu a pracovních programů. To je v souladu s posouzením dopadů návrhů fondu ECF a programu Horizont Evropa, které provedla Komise.

Zjednodušení programu a postupů

Jednotný soubor pravidel a další procesní zjednodušení

- 26** Navrhované nařízení by zavedlo jednotný soubor pravidel pro program Horizont Evropa i fond ECF, který by zahrnoval normalizovaná pravidla pro granty a finanční nástroje (záruky, půjčky, vlastní kapitál, kombinování zdrojů financování atd.) a jednotnou bránu pro účastníky ve všech oblastech výdajů víceletého finančního rámce. Tento přístup nabízí potenciál pro zjednodušení a synergie a reaguje na naše návrhy v tomto ohledu uvedené ve [zvláštní zprávě č. 23/2022](#).
- 27** Rádi bychom však zdůraznili, že účinné zjednodušení vyžaduje více než jen společná pravidla; vyžaduje také sladění či normalizované stabilní postupy a používání společných organizačních informačních systémů.
- 28** Jak jsme navíc zdůraznili v naší [zvláštní zprávě 28/2018](#), příjemci často vyjadřují názor, že časté změny pravidel a pokynů mohou vést k nejasnostem a nejistotě, a mohou tak bránit hladkému provádění programu a působit proti cíli zjednodušení. Apelujeme proto na zajištění stability pravidel v průběhu provádění programu.

Pracovní programy

- 29** V souladu s požadavky nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ([finančního nařízení](#)) se v článcích 21–25 návrhu stanoví, že klíčová hlediska provádění programu, jako jsou témata a cíle výzev, kritéria způsobilosti, dostupný rozpočet a proces hodnocení, budou určena v pracovních programech.

- 30** Podle článku 8 by mělo být možné kombinovat financování z programu Horizont Evropa s podporou EU z jiných programů. Jelikož je fond ECF úzce propojen s programem Horizont Evropa, budou vypracovány integrované pracovní programy. Jelikož toto uspořádání poskytuje potenciál pro synergický účinek, návrh by měl obsahovat další vyjasnění toho, jak by každý z fondů přispíval k pracovním programům a jaký dopad by to mělo na příjemce, kteří provádějí výzkumné a inovační projekty financované EU (viz také stanovisko 01/2026; bod 50).

Mechanismy financování

- 31** V čl. 10 odst. 4 se stanoví, že grantové financování se poskytuje podle článku 125 [finančního nařízení](#) – buď jako financování, které není spojeno s náklady, nebo na základě zjednodušeného vykazování nákladů, zejména ve formě jednorázových částek a jednotkových nákladů na osobu. Tyto možnosti by měly být přijaty jako standardní model financování. V omezených případech by mohlo být financování poskytnuto ve formě úhrady skutečně vzniklých nákladů. Cílem Komise je omezit administrativní zátěž pro Komisi i příjemce a snížit riziko chyb týkajících se legality a správnosti vykazovaných nákladů. Jak jsme už dříve uvedli ve [zvláštní zprávě 13/2025](#), domníváme se, že zjednodušené vykazování nákladů nebo financování, které není spojeno s náklady, nejsou vždy nejvhodnějšími mechanismy financování. Například v případě financování zacíleného na projekty s nižší úrovní technologické připravenosti může být složité provázat tento model financování s dosaženými milníky.
- 32** Ve [stanovisku 1/2006](#) k návrhu nařízení pro sedmý rámcový program (2007–2013) jsme vyjádřili názor, že „[jednorázové] částky jsou vhodné pro jasně definované pracovní [balíčky] v rámci každého projektu“, a konstatovali jsme, že „[p]otíže při provádění tohoto režimu by vznikly zejména v situacích, kdy by došlo k opoždění pracovních [balíčků], nebo pokud by byly dokončeny jen částečně či nahrazeny jinými činnostmi“. Ve [zvláštní zprávě 28/2018](#) o zjednodušujících opatřeních v programu Horizont 2020 jsme doporučili Komisi, aby zintenzivnila testování [jednorázových] částek a zahájila nové pilotní iniciativy „s cílem určit nejvhodnější typy projektů, posoudit možné nedostatky a navrhnout vhodná nápravná opatření“. Konstatujeme, že Komise zahájila následné technické přezkumy provádění grantů vyplácených ve formě jednorázových částek na konci roku 2024.

- 33** V případě financování ve formě jednorázových částek musí být jednorázová částka stanovena před podpisem grantu. Toho lze dosáhnout stanovením standardní částky pro všechny granty ve výzvě (např. na základě stávajících údajů, které představují spolehlivý ukazatel), nebo stanovením samostatné jednorázové částky pro každý grant (na základě podrobných předběžných odhadů nákladů v každé kategorii nákladů na příjemce a pracovní balíček). Jak uvádíme ve [výroční zprávě za rok 2024](#), před podpisem grantové dohody uplatňují odborníci najatí a podporovaní Komisí pokyny, referenční hodnoty a přehledy ukazatelů a posuzují odhady nákladů ve srovnání s navrhovanými činnostmi, aby bylo zajištěno, že budou přiměřené, a nikoli nadměrné.
- 34** V červenci 2024 Komise provedla [posouzení](#) využití financování ve formě jednorázových částek v rámci programů Horizont 2020 a Horizont Evropa. Hlavním výsledkem tohoto posouzení byla skutečnost, že příjemci se domnívají, že tato forma financování přesouvá zaměření z nákladů na vědecký obsah projektů a snižuje administrativní zátěž spojenou s řízením grantů a náklady na vykazování a podávání zpráv. Ve svém posouzení Komise také poukázala na obavy, které vyjádřily skupiny zainteresovaných stran a které se týkaly například finančních rizik nebo nižší účasti nových subjektů a malých a středních podniků; uvedla ale zároveň, že nejsou důkazní informace o tom, že by se tyto obavy v praxi naplnily.
- 35** Jak uvádíme v naší [výroční zprávě za rok 2024](#), Komise hodlá do konce stávajícího období přidělit alespoň 50 % rozpočtu v rámci programu Horizont Evropa ve formě jednorázových částek. Doposud se však financování ve formě jednorázových částek příliš nevyužívalo. Připomínáme také, že řádné finanční řízení a skutečný dopad režimu financování ve formě jednorázových částek závisí na jeho koncepci a provádění.
- 36** Na rozdíl od zjednodušeného vykazování nákladů se však financování, které není spojeno s náklady, zatím v oblasti výzkumu využívá jen velmi málo, a to převážně pro odborníky a konference. S ohledem na naše zjištění auditu týkajícího se [Nástroje pro oživení](#) a odolnost v [přezkumu 02/2025](#) a [přezkumu 03/2025](#) navrhujeme, aby Komise posoudila, zda je tato možnost financování vhodná pro většinu navrhovaných výdajů na výzkum a inovace.

Lhůta pro udělení grantu

- 37** Lhůta pro udělení grantu navržená v článku 26 je kratší, než požaduje čl. 197 odst. 2 [finančního nařízení](#): žadatelé o grant by byli informováni o výsledku hodnocení projektů nejpozději pět měsíců po předložení svých návrhů a grantové dohody by byly podepsány nejpozději sedm měsíců po tomto datu. V současné době činí tyto lhůty šest a devět měsíců. Zkrácení lhůty pro udělení grantu může zvýšit účinnost a předvídatelnost procesu financování. Díky možnosti dřívějšího zahájení projektu by se mohla zvýšit atraktivita financování z EU a podpořit rychlejší provádění inovativních projektů nebo projektů s velkým dopadem.

Zadávání veřejných zakázek včetně veřejných zakázek v předobchodní fázi

- 38** V článku 33 Komise navrhuje zjednodušit postupy zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení s cílem zefektivnit a urychlit provádění projektů výzkumu a inovací. Zadávání veřejných zakázek by prováděli veřejní nebo soukromí příjemci grantů, případně Komise a/nebo jiné prováděcí orgány – jednající buď svým jménem nebo společně se zadavateli z členských států a přidružených zemí. Ve [zvláštní zprávě 28/2023](#) jsme označili řadu nedostatků v postupech při zadávání veřejných zakázek v celé EU. Pravidla pro zadávání veřejných zakázek, která se vztahují na příjemce, jsou však stanovována na vnitrostátní úrovni na základě směrnic EU a pravidla pro zadávání zakázek orgány a subjekty EU jsou stanovena ve [finančním nařízení](#); nejsou tedy specifická pro jednotlivé fondy, jako je například program Horizont Evropa. V tomto ohledu by Komise mohla vyjasnit rozsah pokynů, které hodlá vydat pro příjemce finančních prostředků EU.
- 39** Návrh by posílil roli zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi. Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi by mohlo probíhat ve dvou fázích, nikoli ve třech, a mohlo by zahrnovat nákup velmi inovativních řešení, která jsou „první svého druhu“. Mohou být rovněž uplatněny zvláštní podmínky, pokud jde o „místo plnění zadávaných služeb, zboží nebo prací a o vlastnictví výsledků a přístup k nim“. V této souvislosti upozorňujeme na skutečnost, že zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi může s sebou nést specifická rizika vzhledem k nedostatku zkušeností některých zadavatelů s inovativními řešeními. Proto může být zapotřebí, aby Komise vydala zvláštní pokyny, například pokud jde o předcházení střetu zájmů, řádné využívání zakoupeného zboží nebo služeb nebo správu práv duševního vlastnictví.
- 40** V neposlední řadě bychom rádi zdůraznili, že veřejní zadavatelé a příjemci financování z EU musí dodržovat základní zásady zadávání veřejných zakázek, jako je transparentnost, nediskriminace, rovné zacházení a vyloučení střetu zájmů.

Přímé a nepřímé řízení (včetně partnerství)

- 41** Program Horizont Evropa má být prováděn v rámci přímého nebo nepřímého řízení (viz oddíl 2.2 legislativního finančního a digitálního výkazu a čl. 10 odst. 1 návrhu).
- 42** Jak je uvedeno v čl. 11 odst. 3, společné podniky jsou formou partnerství založenou podle článku 187 SFEU ([příloha III](#)). Společné podniky se zřizují jednotným zřizovacím aktem, který zajistí harmonizovaná pravidla. Navrhované nařízení již nepočítá s věcným plněním partnerů (čl. 11 odst. 6). Záměrem Komise je, aby správní náklady společných podniků byly plně hrazeny z rozpočtu EU. Tím by se zajistila nezávislost podniků a zabránilo by se případným střetům zájmů. Tento přístup by také mohl zjednodušit proces sestavování rozpočtu tím, že by zamezil složitým mechanismům rozdělování nákladů.
- 43** Vítáme také návrh na jednotný akt, kterým se zřizují všechny společné podniky podle harmonizovaných pravidel (čl. 11 odst. 4). Podle našeho názoru by struktura společných podniků mohla být přehodnocena za účelem zlepšení koordinace a synergií, snížení administrativních nákladů a zajištění optimalizované správy.

Programový výbor

- 44** Skutečnost, že existují dva samostatné návrhy (Horizont Evropa a fond ECF), umožňuje vymezit jasnější mandáty a větší flexibilitu, přičemž každý z nástrojů by řešil odlišné cíle prostřednictvím individualizovaného financování. Zároveň by to však znamenalo také riziko roztržitésti, překrývání iniciativ a zvýšené administrativní složitosti, což by mohlo potenciálně narušit koordinaci a synergie mezi politikami v oblasti výzkumu, inovací a průmyslu v rámci EU. Za účelem zmírnění těchto rizik považujeme za nezbytné, aby byla v zájmu zamezení roztržitésti a složitosti zavedena náležitě koncipovaná struktura výboru pro program Horizont Evropa a nástroj pro konkurenceschopnost v rámci pilíře II, který je součástí pracovního programu ECF, aby se zajistila soudržnost politik, řádná koordinace a pravidelná výměna informací (viz také stanovisko 01/2026, bod 59).

Výkonnostní rámec

- 45** Podávání zpráv, monitorování a hodnocení navrhovaného nového programu by se provádělo v souladu s výkonnostním rámcem pro rozpočet na období po roce 2027. Tím se zabývá návrh nařízení Komise, kterým se stanoví rámec pro sledování rozpočtových výdajů a výkonnost rozpočtu a další horizontální pravidla programů a činností Unie ([nařízení o výkonnosti](#)), k němuž Účetní dvůr vydává samostatné stanovisko. Tento rámec by byl založen na společném souboru ukazatelů

- 46** Pro účely tohoto stanoviska můžeme již nyní konstatovat, že většina ukazatelů uvedených v příloze I navrhovaného výkonnostního rámce pro výzkum a inovace se vztahuje spíše k výstupům (např. počtu podpořených společností) než k výsledkům nebo dopadům, a nejsou tedy pro hodnocení výkonnosti dostatečné. Rovněž konstatujeme, že navrhované ukazatele by neumožňovaly snadno shromažďovat údaje specifické pro jednotlivé společnosti/příjemce. Jak jsme navíc uvedli ve [výroční zprávě za rok 2023](#), zvláštní pozornost je třeba věnovat spolehlivosti vykazovaných údajů.
- 47** Konstatujeme rovněž, že v souladu s čl. 34 odst. 3 [finančního nařízení](#) bude v průběhu provádění programu vypracována průběžná zpráva a následné hodnocení (36. bod odůvodnění, oddíl 5 důvodové zprávy, oddíl 2 legislativního finančního a digitálního výkazu a článek 10 návrhu [nařízení o výkonnosti](#)). Tyto povinnosti Komise však nejsou v článcích navrhovaného nařízení o programu Horizont Evropa kodifikovány a navrhuje, aby byly do návrhu zahrnuty.

Dodržování předpisů, řádné finanční řízení, transparentnost, vyvozování odpovědnosti a sledovatelnost výdajů

- 48** Ve výročních zprávách, které se týkají výdajů 7. rámcového programu, programu Horizont 2020 a programu Horizont Evropa, již řadu let průběžně informujeme o tom, že výzkum je s ohledem na výdaje vysoce rizikovou oblastí, v níž se vyskytují významné chyby v grantech poskytovaných podle skutečných nákladů. Ve [výroční zprávě za rok 2024](#) jsme informovali o vyčíslitelných chybách „v 26 z 99 kontrolovaných operací v oblasti výzkumu v rámci reprezentativního vzorku (26 %)“. Hlavním faktorem, který přispívá k chybám, jsou nezpůsobilé nebo nesprávně vykázané osobní náklady.
- 49** Navzdory zjednodušujícím opatřením, která byla postupně zavedena do právního základu, a pokynům Komise pro příjemce zůstává chybovost vysoká. V roce 2024 jsme zjistili, že značný počet příjemců má stále potíže se správným uplatňováním pravidel, a to jak v rámci programu Horizont 2020, tak v rámci programu Horizont Evropa. Jak jsme uvedli ve [výroční zprávě za rok 2024](#), u jednorázových částek by měly být uplatněny záruky toho, aby se zabránilo nadměrným náhradám za vybavení, které ve skutečnosti nebylo pořízeno, ačkoli bylo rozpočtu příslušné jednorázové částky zahrnuto. K odstranění těchto problémů navrhuje, že by již navrhované nařízení mělo uvádět jasné požadavky, aby se zajistila předvídatelnost i pro příjemce.

- 50** Komise se domnívá, že navrhované systémy financování, zejména financování ve formě jednorázových částek mohou umožnit soustředit se více na výsledky a zároveň omezit administrativní zátěž pro Komisi i příjemce. Ve [výroční zprávě za rok 2022](#) jsme Komisi doporučili, aby definovala jasnější požadavky na provádění těchto grantů, konkrétně jednotlivých pracovních balíčků v rámci projektů. Toto doporučení dosud nebylo plně provedeno. To je zásadní skutečnost, na kterou jsme upozornili již dříve ve [stanovisku 1/2006](#) a ve [zvláštní zprávě 28/2018](#).
- 51** Bez ohledu na to, které možnosti financování budou nakonec použity, chceme zdůraznit, že je třeba zajistit uspokojivou úroveň dodržování předpisů, řádné finanční řízení, transparentnost, vyvozování odpovědnosti a sledovatelnost způsobu, jakým jsou finanční prostředky vynakládány. Jak jsme již uvedli v [přezkumu 03/2025](#), záměr Komise zjednodušit finanční řízení EU by neměl jít na úkor vyvozování odpovědnosti, účinnosti, efektivnosti a hospodárnosti.

Náš kontrolní mandát

- 52** Navrhované nařízení se řídí [SFEU](#) a [finančním nařízením](#), které Účetnímu dvoru svěřují komplexní mandát k auditu správnosti všech příjmů a výdajů EU, jakož i řádného finančního řízení všech politik a programů EU. Přestože mandát EÚD není v návrhu výslovně zmíněn, vyplývá nepřímo z čl. 10 odst. 1 návrhu, v němž se stanoví, že program Horizont Evropa je prováděn v rámci přímého řízení nebo v rámci nepřímého řízení. Účetní dvůr má proto plné právo kontrolovat všechny formy financování výzkumu a inovací.
- 53** Pokud jde o využívání finančních nástrojů pro program Horizont Evropa skupinou Evropské investiční banky (EIB), znovu připomínáme připomínky k dostupnosti údajů, které jsme uvedli ve [zvláštní zprávě 07/2025](#) o Evropském fondu pro strategické investice (EFSI). Poukázali jsme na to, že ačkoli je EIB povinna vést v databázi samostatné záznamy o operacích zaručených fondem EFSI, ve skutečnosti uchovává tyto údaje v oddělených datových souborech dat bez zastřešujícího dokumentu obsahujícího metadata. Většina údajů, které nám EIB poskytla, byla navíc neúplná nebo nejasná v zásadních oblastech, jako jsou jména konečných příjemců, adresy, počty zaměstnanců a výše podpory z fondu EFSI. V důsledku toho jsme Komisi [doporučili](#), aby zlepšila kontrolní postupy týkající se zpráv o fondu EFSI, aby se zvýšila konzistentnost, přesnost a úplnost údajů předkládaných zúčastněným stranám.

- 54** V rámci svých výzkumných a inovačních programů uzavírá Komise grantové dohody s příjemci, kteří mohou následně jednat jako „prováděcí subjekty“ a poskytovat granty třetím stranám. Rádi bychom využili této příležitosti a informovali o praktických problémech, s nimiž jsme se setkali při výkonu našich práv na provádění auditu v případech finanční podpory poskytované třetím stranám.
- 55** Ačkoli jsou příjemci povinni zajistit, aby třetí strany dodržovaly konkrétní povinnosti (včetně zaručení našich práv na provádění auditu), zjistili jsme, že se tak vždy neděje. Ve [výroční zprávě za rok 2024](#) se zabýváme situací, kdy jistá třetí strana zpochybnila naše práva na provádění auditu a umožnila nám přístup k důkazním informacím nutným pro naši auditní práci až po zdlouhavé komunikaci. Doporučujeme proto, aby Komise požadovala, aby byly povinnosti vyplývající z grantové dohody EU zohledněny také ve všech dohodách, které příjemci uzavírají se třetími stranami, nebo alespoň v pravidlech, která sdělují třetím stranám.
- 56** Uvedená situace se může týkat i nových forem finanční podpory, které zahrnují třetí strany, a proto navrhuje, aby Komise řešila naše obavy při vytváření systémů pro řízení těchto typů podpory. Nejnovějším příkladem může být nová iniciativa „[důvěryhodných investorů](#)“ v rámci Fondu Evropské rady pro inovace, jejímž cílem je mobilizovat kapitál pro odvětví hlubokých technologií prostřednictvím spolupráce s významnými institucionálními investory.

Konkrétní připomínky

- 57 Článek 2:** v současné době používaný pojem využívání výsledků („využívání výsledků v dalších výzkumných a inovačních činnostech jiných, než jsou činnosti zahrnuté do dané akce, včetně mimo jiné při obchodním využití, jako je vývoj, vytváření produktu či procesu a jeho uvádění na trh, vytváření a poskytování služby, nebo při normalizačních činnostech“)¹ byl nahrazen pojmem zhodnocení („využití výsledků v dalších činnostech, které nespádají pod danou akci, včetně komerčního využití“). Ačkoli se příjemci mohou jednotlivým změnám přizpůsobit, tyto úpravy vyžadují pokyny, aby se předešlo zmatkům a nejistotě. Komise by proto měla o tomto aspektu lépe informovat, protože šíření a využívání výsledků bylo ústředním bodem předchozích rámcových programů.
- 58 Čl. 9 odst. 3:** navrhuje doplnit slova „Komisi, úřadu OLAF a Evropskému účetnímu dvoru“ za slova „Pro účely písmene d) udělí třetí země nezbytná práva a potřebný přístup podle nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 a (EU, Euratom) č. 883/2013“, aby se dále vyjasnila a potvrdila naše práva na přístup, včetně přístupu k utajovaným informacím.
- 59 Čl. 9 odst. 4:** kritéria pro přidružené třetí země, jako je to, že „vykazují dobré schopnosti v oblasti vědy, techniky a inovací“ a „závazek k otevřené tržní ekonomice založené na pravidlech“, jsou poměrně široká. Aby bylo zajištěno jejich jednotné uplatňování ze strany Komise, měla by být v navrhovaném nařízení vyjasněna.

¹ Článek 2 nařízení (EU) 2021/695.

- 60 Článek 24:** ověření finanční způsobilosti žadatelů se provádí pouze v případě, že požadované financování z prostředků Unie je rovno 1 milionu EUR nebo vyšší, což je dvojnásobek stávající prahové hodnoty². Je pravda, že tato změna by mohla snížit objem činnosti Komise při předběžných kontrolách, ale Komise neuvádí, jak by zmírnila související finanční riziko – zejména možnost selhání. Návrh by měl v důvodové zprávě zvýšení této prahové hodnoty odůvodnit.
- 61 Článek 31:** ustanovení o převodu vlastnictví a udělování licencí v současném nařízení o programu Horizont Evropa³ bylo odstraněno. Ustanovení čl. 31 odst. 4 návrhu týkající se vlastnictví výsledků zní takto: „převod vlastnictví může podléhat podmínkám stanoveným v pracovním programu, v podmínkách výzvy nebo v grantové dohodě, včetně požadavku na postoupení veškerých povinností týkajících se výsledků“. Převod vlastnictví a udělování licencí podporují spolupráci tím, že nabízejí strukturovaný rámec pro sdílení a využívání výsledků výzkumu. Příjemci jsou často povinni vypracovat plán šíření a využívání výsledků a tyto nástroje hrají klíčovou roli při plnění této povinnosti a zajišťují, že výzkum financovaný z veřejných prostředků bude hodnotný pro společnost. V tomto ohledu vyzýváme Komisi, aby zajistila, že tento aspekt bude náležitě zohledněn v dokumentech uvedených v čl. 31 odst. 4.
- 62 Články 35 až 37:** navrhuje, aby Komise doplnila do textu třetí hlavu s názvem Přechodná a závěrečná ustanovení, neboť v současné době jsou poslední tři články (Zrušení, Přechodná ustanovení a Vstup v platnost) zahrnuty v hlavě II (Pravidla pro účast) v kapitole 3 (Evropská rada pro inovace).
- 63** Na rozdíl od stávajícího nařízení o programu Horizont Evropa návrh neobsahuje žádné ustanovení o přístupových právech. Jedná se o zákonná práva na využívání výsledků nebo základního duševního vlastnictví jiné strany při provádění projektu nebo využívání výsledků. V tomto ohledu vyzýváme Komisi, aby zajistila, že tento aspekt bude náležitě zohledněn v pracovních programech, podmínkách výzev nebo grantových dohodách, nebude-li příslušné ustanovení přímo zapracováno do samotného návrhu nařízení.

² Článek 27 nařízení (EU) 2021/695.

³ Článek 40 nařízení (EU) 2021/695.

- 64** Upozorňujeme, že návrh se nezmiňuje o budoucnosti Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) a jeho znalostních a inovačních společenství. To je v rozporu s nařízením o programu Horizont Evropa pro víceletý finanční rámec na období 2021–2027, které v čl. 1 odst. 2 písm. b) a v článku 10 výslovně uvádí příspěvky do EIT jako součást činností financovaných programem a znalostní a inovační společenství EIT jako jednu z forem evropského partnerství, které mohou být využity k provádění programu. Navrhujeme, aby bylo v návrhu vyjasněno, jak mají EIT a jeho znalostní a inovační společenství pokračovat v rámci VFR na období 2028–2034, pokud se s touto možností počítá.
- 65** Důvodová zpráva obsahuje seznam možných revolučních projektů, z nichž jeden je nazván: „Překonání vědeckých, technických a technologických problémů, které je nezbytné k tomu, aby Evropa byla první, kdo do roku 2034 pošle do sítě elektřinu z fúze“. Tento konkrétní cíl je v rozporu s našimi zjištěními uvedenými ve [výroční zprávě o společných podnicích EU za rok 2024](#) týkajícími se významných rizik pro společný podnik Fusion for Energy (F4E), která vyplývají ze zásadních změn, k nimž v současné době dochází v technickém rozsahu a milnících projektu Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru (ITER). Jedním z důsledků je, že dokončení celého projektu jaderné fúze byl posunut na rok 2059 (o 17 let později než předchozí datum).

Toto stanovisko přijal Účetní dvůr v Lucemburku na svém zasedání dne 11. prosince 2025.

Za Účetní dvůr

Tony Murphy
předseda

Přílohy

Příloha I – Seznam publikací Účetního dvora, na které v tomto stanovisku odkazujeme

Výroční zprávy o plnění rozpočtu EU – za rozpočtové roky 2020–2024

Výroční zprávy o agenturách EU – rozpočtové roky 2020–2024

Výroční zprávy o společných podnicích EU – za rozpočtové roky 2020–2024

Zvláštní zpráva 28/2018: Většina zjednodušujících opatření v programu Horizont 2020 usnadnila příjemcům situaci, ale stále existují příležitosti ke zlepšení

Zvláštní zpráva 15/2022: Opatření na rozšíření účasti v programu Horizont 2020 byla dobře navržena, avšak udržitelná změna bude z velké části záviset na úsilí vnitrostátních orgánů

Zvláštní zpráva 23/2022: Synergie mezi programem Horizont 2020 a evropskými strukturálními a investičními fondy

Zvláštní zpráva 28/2023: Zadávání veřejných zakázek v EU – méně konkurence při zadávání zakázek na stavební práce, zboží a služby během 10 let do roku 2021

Zvláštní zpráva 25/2024: Digitalizace zdravotní péče – podpora EU členskými státy je celkově účinná, vyskytují se však problémy s využíváním fondů EU

Zvláštní zpráva 07/2025: Evropský fond pro strategické investice – významně přispěl k řešení nedostatku investic, ale dosud plně nedosáhl cíle investovat do roku 2022 do reálné ekonomiky 500 miliard EUR

Zvláštní zpráva 13/2025: Podpora digitální transformace v členských státech EU z Nástroje pro oživení a odolnost – promarněná příležitost řešit digitální potřeby strategicky a cíleně

Stanovisko 1/2006 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol na akcích v rámci sedmého rámcového programu a pro šíření výsledků výzkumu

Přezkum 02/2025: Orientace na výkonnost, vyvozování odpovědnosti a transparentnost – poučení z nedostatků nástroje RRF

Přezkum 03/2025: Příležitosti víceletého finančního rámce na období po roce 2027

Informační dokument 01/2018 (únor 2018): *Future of EU finances – Reforming how the EU budget operates*

Informační dokument 06/2018 (červenec 2018): *The Commission's proposal for the 2021–2027 multiannual financial framework*

Příloha II – Obecné informace

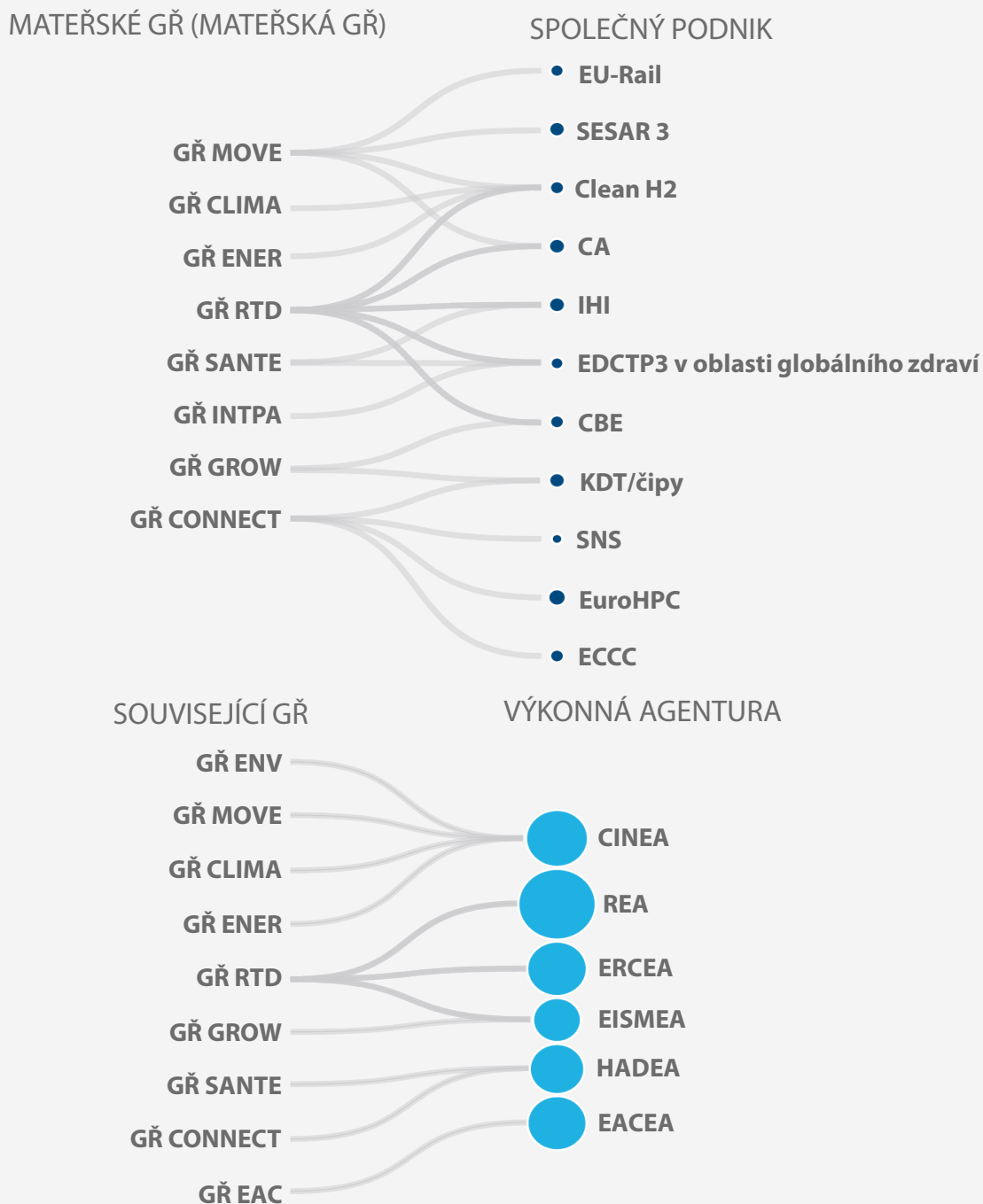
01 Struktura navrhovaného nového programu Horizont Evropa (10. RP) je tvořena čtyřmi pilíři.

- a) *Pilíř I – „Excelentní věda“* – má za cíl posílit vědeckou základnu EU, přilákat špičkové talenty, podporovat špičkový výzkum v Evropě a poskytovat nejlepší vědecké poznatky pro účely politik EU. Zahrnuje Evropskou radu pro výzkum, akci „Marie Curie“ a proces „věda pro účely politik EU“ (nejaderné přímé činnosti Společného výzkumného střediska). Celkový orientační rozpočet: 44,1 miliardy EUR (39 miliard EUR v cenách roku 2025).
- b) *Pilíř II – „Konkurenceschopnost a společnost“* – má za cíl podporu kolaborativního výzkumu a inovací v oblastech s velkým společenským dopadem a soustředí se na řešení globálních společenských výzev a zvýšení konkurenceschopnosti EU. Podobná struktura jako u oblastí intervence ECF a bude fungovat synergicky s ECF. Celkový orientační rozpočet: 75,9 miliardy EUR (67,2 miliardy EUR v cenách roku 2025).
- c) *Pilíř III – „Inovace“* – má za cíl podporu inovací v Evropě a zaměřuje se na prosazování vývoje nových produktů, služeb a obchodních modelů. Zahrnuje Evropskou radu pro inovace a inovační ekosystémy. Úzká spolupráce s pilířem II s cílem posílit poptávku po startupech a scaleupech jejich propojením s velkými evropskými podniky a usnadněním inovativních opatření v oblasti veřejných zakázek na vnitrostátní úrovni i v celé EU. Celkový orientační rozpočet: 38,8 miliardy EUR (34,3 miliardy EUR v cenách roku 2025).
- d) *Pilíř IV – „Evropský výzkumný prostor“* – má za cíl podpořit rozvoj jednotného Evropského výzkumného prostoru (EVP) se zaměřením na podporu excelence, inkuzivity a dopadu. Tři složky: politika EVP; výzkumná a technologická infrastruktura; rozšiřování účasti a šíření excelence. Celkový orientační rozpočet: 16,3 miliardy EUR (14,4 miliardy EUR v cenách roku 2025).

02 Nový program může využívat další finanční i nefinanční příspěvky členských států, orgánů a institucí EU (včetně jiných subjektů Unie a společných podniků), třetích zemí, mezinárodních organizací, mezinárodních finančních institucí a dalších třetích stran. Program by byl prováděn v součinnosti s ostatními programy EU a mohl by být otevřen účasti třetích zemí (členů Evropské sdružení volného obchodu v Evropském hospodářském prostoru, evropských mikrostátů, přístupujících zemí, kandidátských zemí, potenciálních kandidátských zemí, zemí evropské politiky sousedství a dalších).

03 Program by byl prováděn prostřednictvím přímého nebo nepřímého řízení (případně prostřednictvím evropských partnerství, kdy by úkoly spojené s plněním rozpočtu byly svěřeny subjektům EU, jako jsou společné podniky), přičemž financování z EU by bylo poskytováno zejména prostřednictvím grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nefinančních darů a finančních nástrojů. V případě použití nástroje ECF Invest EU by program zajišťoval rozpočtovou záruku a financování finančních nástrojů. Finanční prostředky EU ve formě grantů by byly poskytovány jako financování, které není spojeno s náklady, nebo zjednodušené vykazování nákladů, zejména jednorázové částky nebo jednotkové náklady na osobu.

Příloha III – Společné podniky a výkonné agentury v rozpočtovém období EU 2021–2027

Poznámka: velikost kruhu odpovídá počtu zaměstnanců subjektů v rozpočtovém roce 2024.

Zdroj: Nařízení (EU) 2021/2085; nařízení (EU) 2021/887; nařízení (EU) 2023/1782 a EÚD.

Zkratky

Zkratka	Definice/vysvětlení
ECF	Evropský fond pro konkurenceschopnost (<i>European Competitiveness Fund</i>)
EFSI	Evropský fond pro strategické investice
EIB	Evropská investiční banka
EIT	Evropský inovační a technologický institut
EVP	Evropský výzkumný prostor
FNLTC	financování, které není spojeno s náklady
RRF	Nástroj pro oživení a odolnost
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
VFR	víceletý finanční rámec
10. RP	10. rámcový program

Glosář

Pojem	Definice/vysvětlení
Evropská investiční banka	Banka EU vlastněná členskými státy, která poskytuje financování pro projekty na podporu politiky EU, zejména v EU, ale i mimo ni.
Evropský fond pro konkurenceschopnost (ECF)	Navrhovaný fond EU, jehož součástí je i zvláštní program pro výzkum a inovace v oblasti obrany.
Evropský fond pro strategické investice	Podpůrný mechanismus zřízený EIB a Komisí v rámci investičního plánu pro Evropu s cílem mobilizovat soukromé investice do projektů strategického významu pro EU.
Evropský semestr	Roční cyklus, který je rámcem pro koordinaci hospodářských politik členských států EU a monitorování pokroku.
Nástroj pro oživení a odolnost	Mechanismus finanční podpory EU pro zmírnění hospodářského a sociálního dopadu pandemie covidu a stimulaci oživení a pro řešení výzev souvisejících s ekologičtější a digitálnější budoucností.
Pracovní balíček	Skupina vzájemně souvisejících úkolů, které společně přispívají k dosažení určitého významného výstupu, cíle nebo milníku projektu.
Přidaná hodnota EU	Dodatečná hodnota, která vzniká díky opatření EU, ve srovnání s opatřením samotného členského státu.
Příjemce	Fyzická nebo právnická osoba, která dostává grant nebo půjčku z rozpočtu EU na provádění projektu nebo programu.
Rozpočtová flexibilita	Mechanismus umožňující Komisi přerozdělovat prostředky mezi programy, oblastmi politiky nebo rozpočtovými roky v rámci stropů VFR v reakci na měnící se priority.
Řádné finanční řízení	Řízení zdrojů v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti.
Společný podnik	Subjekt EU zřízený společně s veřejnými anebo soukromými partnerskými organizacemi, aby prováděl projekt nebo činnost v oblasti výzkumu a technologie.
Víceletý finanční rámec	Výdajový plán EU, v němž jsou stanoveny priority (na základě cílů příslušných politik) a stropy, většinou na sedm let. Jde o strukturu, v jejímž rámci se stanovují roční rozpočty EU a jež omezuje výdaje v každé kategorii.
Výkonnost	Vyjadřuje, nakolik opatření, projekt či program financovaný EU splnil své cíle a zhodnotil prostředky.

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2026

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem licence [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Opakované použití je tedy obecně povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Osoby opakovaně používající obsah EÚD nesmí měnit jeho původní význam či sdělení. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Pokud určitý obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo zahrnuje díla třetích stran, je nutno získat další povolení.

Je-li takové povolení poskytnuto, ruší a nahrazuje výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K použití nebo reprodukci obsahu, který není ve vlastnictví EU, může být nezbytné požádat o svolení přímo držitele autorských práv.

Titulní strana – © butenkow / stock.adobe.com.

Obrázek 1 – © Evropská unie, 1995–2026.

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny.

Internetové stránky orgánů a institucí Evropské unie využívající doménu europa.eu obsahují odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Použití loga EÚD

Logo EÚD nesmí být použito bez předchozího souhlasu EÚD.

HTML	ISBN 978-92-849-6288-4	ISSN 2812-3018	doi:10.2865/4347514	QJ-01-25-063-CS-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6289-1	ISSN 2812-3018	doi:10.2865/2338790	QJ-01-25-063-CS-N

JAK CITOVAT

Evropský účetní dvůr, [stanovisko 02/2026](#) „k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa na období 2028–2034 a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušuje nařízení (EU) 2021/695 [COM(2025) 543 final]“, Úřad pro publikace Evropské unie, 2026.

Toto stanovisko vydané podle čl. 322 odst. 1 SFEU, podle kterého je Evropský účetní dvůr konzultován v souvislosti s návrhy týkajícími se finančních pravidel a nástrojů EU, se týká návrhu nového nařízení o programu Horizont Evropa, který Evropská komise původně předložila dne 16. července 2025. Účelem tohoto stanoviska je poskytnout připomínky k návrhu, řízení, výkonnostnímu rámci a mechanismům finanční kontroly. Má pomoci zajistit, aby budoucí program podporoval řádné finanční řízení, vyvozování odpovědnosti a evropskou přidanou hodnotu v rámci politiky EU v oblasti výzkumu a inovací.

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR

12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUCSEMBURSKO

Tel. +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/contact

Internetová stránka: eca.europa.eu

Sociální síť: @EUauditors

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace
Evropské unie